

Bergsstaten

KOMPLETTERING

Dnr 0937-2024; angående ansökan om bearbetningskoncession enligt minerallagen för mineraliseringen Häggån K nr 1 vid Myrviken, Åre och Bergs kommuner, Jämtlands län

Med hänvisning till avsnitt E i ansökan om bearbetningskoncession som Vanadis Battery Metals AB ("VBM" eller "Sökanden") gav in till Bergsstaten den 27 augusti 2024 kompletterar härmed VBM ansökan avseende de utredningar som vid tiden för ansökans ingivande var pågående.

I det följande redogörs först för befintliga resultat av karakterisering av utvinningsavfall och därefter resultaten av de riktade artinventeringar som utförts av Pelagia Nature & Environment AB ("Pelagia").

A. KARAKTERISERING AV UTVINNINGSAVFALL

A.1 Anrikningssand

1. Som framfördes under E.1.1 i ansökan har karakterisering utförts avseende B-malm som inte utgör ett utvinningsavfall eftersom det är en resurs som kommer anrikas. Karakterisering har också utförts avseende utvinningsavfall som uppkommer i samband med gruvbrytningen, bestående av gråberg och kalksten. Detta redovisades i Bilaga A.1 till ansökan.
2. Vid förädling i anrikningsverket uppkommer ytterligare utvinningsavfall i form av anrikningssand. Karakterisering av anrikningssand var pågående vid tidpunkten för att ansökan gavs in. Delresultat av denna karakterisering rörande (i) cyklonavfall, (ii) POX lakrestavfall och (iii) flotationsavfall är nu framtagna och kompletteras härmed till ansökan, se Bilaga K1. Resultaten av karakteriseringen av anrikningssand sammanfattas under avsnitt 4 i rapporten.
3. De klassificeringar som presenteras avseende cyklonavfall och POX lakrestavfall är slutliga. Rapporten innefattar även en preliminär klassificering av flotationsavfall. Kinetiska försök (fuktkammarförsök) är pågående och vilka också kommer att kompletteras till ansökan när stabila resultat som kan tolkas finns på plats, varvid även

den preliminära klassificeringen av flotationsavfallet kommer bekräftas eller vid behov uppdateras.

4. De tester inklusive bedömningar som nu redovisas bedöms kunna ligga till grund för en prövning av ansökan.

B. FÖRDJUPADE ARTINVENTERINGAR

5. Avsnitt B.1 nedan innehåller en redogörelse för inventeringen avseende groddjur, avsnitt B.2 innehåller en redogörelse för inventeringen av fåglar och avsnitt B.3 innehåller en beskrivning av inventeringen av fjärilen violett guldvinge samt växten ormröt.
6. Som framfördes under avsnitt E.1.2 i ansökan har Pelagia löpande och parallellt med Sökandens framtagande av ansökningshandlingar rapporterat in information till SLU Artdatabanken baserat på utförda inventeringar. Pelagia har också presenterat preliminärt underlag till Geosyntec Consultants AB att ligga till grund för konsekvensbedömningar i miljökonsekvensbeskrivningen, se vidare avsnitt 11.6 i MKB:n.

B.1 Groddjur

7. Bilaga K2 innehåller en artinventering av groddjur som gjorts med utgångspunkt i den sökta bearbetningskoncessionen. Inventeringsområdet, som framgår av figur 1 i rapporten, innefattar verksamhetsområdet inklusive koncessionsområdet och dessutom till dessa närliggande områden.
8. Utifrån inventeringsresultatet görs bedömningen att inventeringsområdet innehåller groddjurspopulationer med vanlig groda, åkergroda och vanlig padda. Dessa arter är skyddade enligt artskyddsförordningen (2007:845).
9. Åkergroda skyddas enligt 4 a § artskyddsförordningen. Av 4 a § punkterna 1–3 följer ett förbud mot att avsiktligt fånga, döda eller störa berörda djurindivider samt att förstöra eller samla in deras ägg. Förbudet gäller på individnivå, oavsett arternas respektive bevarandestatus. Vidare följer av 4 a § punkt 4 ett förbud mot att skada eller förstöra djurindividers fortplantningsområden eller viloplats, vilket innebär att områdenas kontinuerliga ekologiska funktion ska upprätthållas.¹
10. Genom 6 § artskyddsförordningen ges också ett skydd för vanlig groda och vanlig padda. Dessa arter är skyddade genom att det bland annat är förbjudet att döda eller skada exemplar och ta bort eller skada bon samt ägg. Skyddet för dessa arter innefattar emellertid inte ett skydd för deras respektive livsmiljö.
11. Den förväntade påverkan av den sökta koncessionen på naturmiljö inklusive skyddade arter beskrivs i avsnitt 14.3.4 i MKB:n. Givet att det förekommer groddjur inom det planerade verksamhetsområdet finns risk för påverkan på dessa i en utsträckning som aktualiserar förbuden enligt artskyddsförordningen.

---

¹ Se t.ex. mark- och miljööverdomstolens avgörande den 12 juli 2021 i mål nr M 3276-20.

12. Om tillräckliga skyddsåtgärder och anpassningar kan vidtas bedöms emellertid effekten av påverkan kunna minskas. Möjliga anpassningar av verksamheten och vilka skyddsåtgärder som kan vidtas till förmån för skyddade arter kommer utredas i samband med att ett eventuellt tillstånd enligt miljöbalken söks, i syfte att undvika att en otillåten påverkan på skyddade arter uppstår. Om det visar sig inte vara möjligt att helt undvika sådan otillåten påverkan för någon eller några arter kommer erforderlig dispens enligt artskyddsförordningen att inhämtas i samband med prövningen av tillstånd enligt miljöbalken.

B.2 Fåglar

13. En fördjupad fågelinventering biläggs som Bilaga K3. VBM ber Bergsstaten att vänligen notera att bilagan innehåller sådana uppgifter som bör omfattas av sekretess enligt 20 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). VBM begär därför att denna bilaga beläggs med sekretess i aktuella delar.
14. Inventeringsområdet, som framgår av figur 1 i rapporten, innefattar verksamhetsområdet inklusive koncessionsområdet och dessutom till dessa närliggande områden.
15. Den fördjupade inventeringen visar bland annat att vissa prioriterade fågelarter² med säkerhet häckar inom eller i nära anslutning till det planerade verksamhetsområdet. Att noteras är emellertid att det inventerade området är betydligt större än det planerade verksamhetsområdet, varför åtminstone vissa av de observerade prioriterade arterna eventuellt inte kommer påverkas alls av den planerade verksamheten.
16. Fåglar skyddas enligt 4 § artskyddsförordningen. Av bestämmelsens punkter 1–3 framgår ett förbud mot att avsiktligt fånga eller döda vilda fåglar, avsiktligt förstöra eller skada deras bon eller ägg samt att avsiktligt bortföra bon eller samla in deras ägg. Av 4 § punkten 4 följer också ett förbud mot att avsiktligt störa vilda fåglar, särskilt under häcknings- och uppfödningstid, om inte störningen saknar betydelse för att bibehålla eller återupprätta populationen av fågelarten på en tillfredsställande nivå.
17. Enligt förordningsmotiven bör även förbuden mot att döda och fånga vilda fåglar samt att skada deras bon och ägg eller bortföra bon omfattas av reservationen i 4 § punkten 4, under förutsättning att den aktuella verksamheten har ett annat syfte än att döda eller skada fåglar samt skada eller bortföra dess bon eller ägg.³ För att den planerade verksamheten ska resultera i en överträdelse av 4 § krävs således en negativ påverkan på populationsnivå. Vidare ska skyddet i samband med miljöbedömningar såsom den nu aktuella fokuseras på prioriterade arter, vilket utvecklas under avsnitt 3.1 i rapporten.
18. Det bedöms finnas en risk att den planerade verksamhetens markanspråk har en negativ inverkan på några av de fågelarter inklusive prioriterade fågelarter som har identifierats och vilka skyddas enligt artskyddsförordningen.

---

² Prioriterade fågelarter utgörs av rödlistade arter, arter som är listade i Bilaga 1 till Fågeldirektivet och arter vars population har minskat med mer än 50 procent sedan år 1980.

³ FM 2022:5, s. 4.

19. På motsvarande sätt som gäller för groddjur (se avsnitt B.1) kommer åtgärder för att undvika otillåten påverkan att utredas inom ramen för en eventuell tillståndsprövning enligt miljöbalken. Om otillåten påverkan på berörda fåglar inte kan undvikas kommer erforderlig dispens enligt artskyddsförordningen inhämtas i samband med den prövningen.

B.3 Violettt guldvinge och värdväxten ormröt

20. En fördjupad inventering har utförts avseende fjärilsarten violett guldvinge och dess värdväxt ormröt under sommaren 2024 och utgör Bilaga K4. Det ungefärliga inventeringsområdet, som framgår av figur 1 i rapporten, innefattar verksamhetsområdet inklusive koncessionsområdet och dessutom till dessa närliggande områden.
21. Av inventeringen kan bland annat konstateras att violett guldvinge och även ormröt förekommer inom verksamhetsområdet.

B.3.1 Eventuell påverkan inom verksamhetsområdet

22. Fjärilsarten violett guldvinge skyddas enligt 4 a § artskyddsförordningen. Som har redogjorts för i punkt 9 ovan, innebär skyddet ett förbud mot vissa åtgärder som riktas mot berörda djurindivider eller deras ägg. Även deras fortplantningsområden och viloplatsen skyddas.
23. Växtarten ormröt utgör värdväxt för fjärilen. Ormröt är inte skyddad enligt artskyddsförordningen men fungerar som reproduktionsplats där fjärilen lägger sina ägg.
24. Eftersom fjärilsarten förekommer inom det planerade verksamhetsområdet finns risk för påverkan på dessa som riskerar att aktualisera förbuden enligt artskyddsförordningen. Om det visar sig inte vara möjligt att helt undvika otillåten påverkan i förhållande till fjärilen genom anpassningar och skyddsåtgärder kommer erforderlig dispens enligt artskyddsförordningen att inhämtas i samband med en eventuell framtida ansökan om tillstånd enligt miljöbalken.

B.3.2 Eventuell påverkan på Natura 2000-området utanför verksamhetsområdet

B.3.2.1 Det är osannolikt att spridning av fjärilsindivider sker mellan verksamhetsområdet och Natura 2000-området

25. Som utvecklas under avsnitt 14.1.3 i MKB:n är fjärilsarten violett guldvinge ett prioriterat bevarandevärde under det till verksamhetsområdet närmast belägna Natura 2000-området, Önsta (SE0720388), beläget ca 600 meter öster om verksamhetsområdet.
26. Individer av fjärilsarten inom Natura 2000-området påverkas som utgångspunkt inte direkt av den planerade verksamheten eftersom Natura 2000-området ligger utanför verksamhetsområdet inklusive bedömt påverkansområde för grundvattenavsänkning.
27. Inom verksamhetsområdet har som nämnts ovan fynd av fjärilsarten (och även dess värdväxt ormröt) gjorts. Enligt bevarandeplanen för Natura 2000-området är arten

extremt lokaltrogen. En studie i Jämtlands län fann att den maximala distributionsförmågan var cirka 600 meter för honor och 300 meter för hanar. I studien sågs även att medeldistansen för en förflyttning var cirka 114 meter. Tidigare studier gjorda i Europa har visat på maximala distanser på 368–590 meter, se vidare avsnitt 1.1 i rapporten.

28. Det är osannolikt att den planerade verksamhetens markanspråk påverkar spridningen av fjärilsindivider mellan verksamhetsområdet och Natura 2000-området. Denna bedömning görs med hänsyn till de fynd av fjärilen som gjorts inom Natura 2000-området, artens spridningsförmåga och avståndet till verksamhetsområdet. Artens spridningsförmåga från bland annat Natura 2000-området illustreras i figur 7 i rapporten.

B.3.2.2 Annan eventuell påverkan utanför verksamhetsområdet

29. Natura 2000-området Önsta kan vidare påverkas indirekt av den planerade verksamheten genom förändring av de lokala hydrologiska förhållandena genom påverkan på diken, avrinning och avledning av dagvatten, vilket kan påverka översilningsytor som kan påverka livsmiljöerna för fjärilen negativt.
30. Utsläpp från verksamheten av gödande kväveföreningar kan ske från sprängning och med förbränningsavgaser, vilket kan påverka fjärilsartens livsmiljö negativt. Utsläpp till luft kan emellertid begränsas så att utsläppen av näringsämnen inte innebär mer än en obetydlig påverkan på fjärilsartens livsmiljö. Inga utsläpp av länshållningsvatten innehållande näringsämnen planeras ske som kan påverka Önstabäcken som går igenom Önsta.

B.3.2.3 Sammantagen preliminär bedömning

31. Sammantaget bedöms den sökta verksamheten preliminärt inte innebära en otillåten påverkan på fjärilsarten violett guldvinge i förhållande till dess skydd under Natura 2000-området Önsta.⁴

Hedemora, den 30 oktober 2024

Vanadis Battery Metals AB, genom

Helena Karlsson

---

⁴ Genom den lagändring som trädde i kraft den 1 juli 2024 är ett Natura 2000-tillstånd (även om ett sådant krävs) inte längre en förutsättning för att erhålla bearbetningskoncession enligt minerallagen, se 4 kap. 2 § minerallagen. En definitiv bedömning av om Natura 2000-tillstånd krävs för en eventuell framtida gruvverksamhet förväntas göras i samband med att eventuella tillstånd enligt miljöbalken inhämtas.

BILAGOR

- K1 Delredovisning karakterisering av anrikningssand, 30 oktober 2024
- K2 Inventeringsrapport groddjur, Myrviken, Bergs kommun, 17 oktober 2024
- K3 Inventeringsrapport fågel, Myrviken, Bergs kommun, 24 oktober 2024 (*föremål för begäran om sekretess*)
- K4 Inventeringsrapport violett guldvinge och ormrot, Myrviken, Bergs kommun, 25 oktober 2024